

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

711. An, & qualiter dolus probandus & præsumendus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

strop. *ibid.* & dolo excludit consensum. Paris. l. 13. q. 3. nu. 7. ex Abb. in c. cum dilectus. in fine. de his qua sunt vi metusve caus. & dolo deceptus non dicitur consentire. Paris. *ibid.* nu. 9. cum Card. Paris. conf. 100. n. 72. vol. 1. Unde dicitur, quod dolo inductus ad aliquid faciendum sibi non prajudicat. Paris. n. 8. cum Card. Paris. conf. 25. num. 31. vol. 4. juxta totum tit. ff. & eod. de dolo. Neque obstat textus in c. redintegranda. 3. q. 1. alique, ubi dolo, & violentia equiparantur; & equiparantur enim quo ad redintegrationem, ita ut omnia sic dimissa debeant redintegrari, sed diverso modo: nam dimissa ex metu redintegrantur quod ad jus & possessionem; quia jus & possessio amissa est. At quæ dimissa sunt ex dolo, solum redintegrantur de facto, non de jure, quia solum de facto, & non de jure dimissa sunt. Castropal. loc. cit.

Questio 711. An, & qualiter dolus probandus, & presumendus?

1. **R**espondeo primò: Dolus est probandus. Paris. l. 13. q. 3. n. 16. citans Abb. in c. cum quidam. de jurejur. Card. Paris. conf. 96. n. 67. Decium. conf. 256. n. 3. & c. dolus enim regulariter non presumitur. Paris. n. 17. citans l. non omnes a barbaris. ff. de re militar. Mantica. de conject. ult. vol. 1. 2. tit. 7. n. 1. Mascard. de prob. concl. 531. in principio.

2. Respondeo secundò: Dolus cum in animo consistat, verè probari non potest. Paris. loc. cit. n. 20. citans l. dolum. c. de dolo. Corn. conf. 140. nu. 9. & ideo reputatur difficilis probationis. Paris. *ibid.* nu. 21. citans Jason. conf. 141. col. 3. vol. 3. Azor. cit. c. 26. q. 4. Et hinc probatur per leviores probationes. Paris. n. 23. citans Abb. conf. 77. n. 9. cum aliis per Mascard. concl. 530. n. 4. Facilius autem colligitur & probatur, quando tractatur de prajudicio tertii. Tond. qq. benef. p. 1. c. 64. n. 10.

3. Respondeo tertio: Dolus & fraus, seu aliquid factum dolo & fraude, probatur conjecturis, & presumptionibus. Azor. loc. cit. Paris. n. 22. citans Card. Paris. conf. 75. n. 31. vol. 1. Ruin. conf. 4. n. 10. vol. 1. & c. & q. 4. n. 20. ubi quod regulare sit fraudem allegatam per conjecturas, & iudicia probari, citans pro hoc longè plures. Et licet conjectura & presumptiones sui naturæ non probent, tamè in his, quæ occultè sunt plenam probationem faciunt. Paris. num. 25. citans Butr. in c. veniens. de testibus. Mascard. de prob. concl. 530. nu. 5. Ut autem presumatur dolus, seu ut ex conjecturis resignatio beneficii censetur fraudulenta, necessarium erit probare, quod actus cadat in utilitatem ejus, qui dolo inducitur ad hoc. Azor. loc. cit. q. 5. Paris. cit. q. 3. n. 26. citans Felin. in c. tertio loco. nu. 2. de presump. Mascard. de prob. concl. 311. n. 77. qualiter autem ipsa conjectura probari debeant, à Card. Parisio conf. 52. n. 35. vol. 4. tradi, ait Paris. n. 24.

4. Respondeo quartò: Tales conjecturae resignationis dolo expracticatæ sunt, dum nulla ratio reddi potest, cur quis beneficium multo labore, & impensis quaeritur, quo commode sustentatur sine magna causa sponte resignat. Paris. cit. q. 4. n. 16. Azor. cit. q. 5. ex Rebuff. conf. 56. nu. 10. Si praecessissent minx. Azor. loc. cit. Paris. nu. 23. ex Mascard. de prob. concl. 315. ubi tales conjecturas 53. recenset, inter quas hæc, & sequentes sunt principales. Si actus sit factus clam, v. g. dimissio beneficii. Azor. loc. cit. Paris. nu. 24. citans gl. in c. consuluist. de off. deleg. v. odit. lucem. Felin. Decium. *ibid.*

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

Quando actus essent nimium vicini, & brevi tempore facti, vel nimis multiplicati. Paris. nu. 25. & 26. Tond. loc. cit. n. 13. Denique ex verisimili, & inspecta personarum qualitate colligitur, & presumitur fraus. Paris. nu. 27. & 28. Sic quoque permutationis fraudulentæ iudicia, & conjectura assignantur sequentes: dum fit ab infirmo. Argumento c. 2. de renunc. in 6. Paris. cit. q. 4. num. 6. citans Federic. de permut. q. 31. Anchar. conf. 388. Mascard. de prob. concl. 178. num. 1. & c. dum fit à senè. Paris. n. 7. citans Gloss. communiter receptam in cit. c. 2. Rebuff. conf. 22. num. 2. Dum permutatur pingue cum tenui. Paris. nu. 8. citans Gambar. de pot. leg. l. 10. n. 334. Imol. in c. non liceat. n. 7. de cleric. non resid. ex Mascard. de prob. concl. 178. nu. 4. dum fit lite pendente. Paris. nu. 9. citans Gamb. ubi antè. l. 6. n. 334. dum fit in fraudem expectantium. Paris. n. 10. citans Zabarell. in Clem. unic. n. 3. de verum permut. Oldr. conf. 324. n. 6. & c. dum permutatio fit cum nepote. Paris. n. 11. citans Selv. de benef. p. 1. q. 18. n. 2. Mascard. ubi antè. n. 6. eò quod ratione sanguinis presumatur fraus. Paris. n. 12. citans l. data. c. de donat. Card. Paris. conf. 143. n. 22. vol. 4. Cravet. conf. 82. n. 6. & c. Dum post permutationem unus permutantium manet in possessione sui beneficii antiqui. Paris. nu. 13. citans Card. Paris. conf. 130. n. 6. vol. 2. Mascard. ubi antè. nu. 7. Innoc. in c. 1. de cleric. non resid. Qui conjecturam hanc magni faciat, dum permutatio fit clam. Paris. nu. 14. citans Bartol. conf. 60. col. 3. vol. 5. Rebuff. conf. 22. num. 2.

Questio 712. An resignatio facta seu extorta vi teneat, sive an eadem, qua dicta sunt de resignatione facta metu, dolo, fraude quod ad nullitatem, locum quoque habeant in resignatione facta vi?

Respondeo affirmativè. Azor. cit. c. 26. q. 6. Paris. cit. q. 4. c. 29. citans Butrio. in c. super hoc. n. 6. de renunc. in 6. Rosiniac. de benef. c. 16. n. 5. 10. 11. Rebuff. in pr. tit. de renunc. vi dol. Aitque justificari id tum ex Rubrica, & toto tit. de his, qua vi, metusve causâ, in quo fit mentio de vi & metu, & hæc duo pacificari & producere eundem effectum, pro quo citat Bossium in pr. criminal. tit. de plurius violentiis. Item ex c. 2. quod vi metusve, ubi: quæ metu & vi fiunt, de jure debent in irritum revocari, & c. 3. ubi: quæ vi metusve causâ fiunt, carere debent robore firmitatis. Verùm licet vis metui in omnibus equiparetur, non videtur tamen equiparari dolo in hoc, quod is ipso jure reddat nullam resignationem, ob eandem rationem supra datam pro hoc. De cetero sicut dolus, ita & vis, quia delictum est, non presumitur, nisi probetur. Paris. cit. q. 4. n. 31. citans Barthol. in l. geris. ff. acquirend. hered. Card. Paris. conf. 67. n. 61. vol. 3. & c. lic quoque probanda species violentiæ illatæ, Paris. n. 33. citans Menoch. conf. 2. n. 327. Alciat. in l. interpositas. n. 3. c. de transact. Probari autem potest per testes deponentes, se vidisse N. cum armis inferentem violentiam. Azor. cit. q. 6. Paris. num. 34. juxta quod colligitur ex toto tit. ff. ad l. Julianam. de vi. & ibi Barthol. & DD. alii; eò quod, ut Paris. n. 35. ex Anchar. conf. 212. Alex. conf. 156. l. 5. Nat. conf. 240. n. 10. l. 2. Arma enim etiam si sint ad latus, & non extracta, inferunt vim. Atque ita illi, cui vis illata, competit actio spoliæ. Azor. loc. cit. Paris. n. 36. ex Aut. de Butrio in c. 2. n. 10. de restit.

Gg

spol.